

April 2011

Lathund för tillsyn gällande upplag

Texten i denna lathund är allmänt hållen och tar upp olika exempel på regleringar och sätt att hantera frågor. Förutsättningarna är olika i varje vattenskyddsområde och det är beslutande föreskrift som gäller.

Syftet med regler om upplag är att skydda vattnets kvalitet. Beroende på vad upplaget innehåller kan det lakas ut ämnen till grundvattnet som kan försämra dricksvattenkvaliteten.

Oftast definieras upplag i föreskrifterna kring vattenskyddsområdet, den definitionen ligger till grund för beslutet. Enligt Naturvårdsverkets handledning om täkttillsyn definieras upplag som ett avgränsat område för tillfällig eller permanent deponering av t.ex. avfall, produkter eller material.

Objekt för tillsynen

- Avfall
- Förorenade massor
- Asfalt
- Vägsalt
- Snö
- Skogsprodukter

Primär och sekundär zon

Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2003:16) bör upplag vara starkt reglerade av antingen förbud eller tillståndsplikt i både primär och sekundär zon. För att få tillstånd för upplag ska syftet för upplaget vara starkt motiverat!

Underlagsmaterial som behövs för att kunna pröva ansökan

- Beskrivning av massor som ska läggas upp, avfallskod, farlighet, urlakning
- Innehållet i massorna måste definieras exempelvis genom provtagning som biläggs ansökan. Definiering motsvarande karakterisering krävs för alla massor. Krav på provtagning om misstanke finns att massorna kan vara förorenade.
- Karta över området
- Riskanalys
- Motivering där sökande berättar varför upplaget måste lokaliseras i vattenskyddsområdet inklusive en redogörelse över alternativa platser.

Arbetsfordon, byggnader, tankning och transporter

- Ska fordon ställas upp inom vattenskyddsområdet?
- Har fordonen slangbrottsventil och biologisk lättnedbrytbar hydraulolja?
- Ska arbetsbodan eller andra byggnader ställas upp inom vattenskyddsområdet och hur löser man avloppsfrågan?

- Ska tankning ske inom vattenskyddsområdet?
- Finns tillgång till absorptionsmaterial, länsar, eller andra uppsamlingsmöjligheter som täta dukar under fordon eller liknande?
- Hur är fordonens kondition för att undvika läckage?
- Vanligaste orsaken till läckage är stöld. Det är därför viktigt att förvara arbetsfordon, mm inlåsta.

Utsläpp

- Vilka åtgärder kommer att vidtas vid utsläpp?
- All absorberingsutrustning och oljeförorenad mark skall klassas som farligt avfall.

Avgift och tidsåtgång

Tidsåtgång: Tillstånd inkl besök ca 3- 12 timmar.

Debitering timtaxa

Tillsynstips

- Tänk på att vara mycket restriktiv med tillstånd för upplag i både primär och sekundär zon. Undersök platsen noggrant och försök få upplaget täckt för att minska urlakningen. Det är viktigt att verksamhetsutövaren kan beskriva ett klart och motiverat syfte för upplaget.
- Tillstånden bör alltid tidsbegränsas.
- Var noga med att även eventuella entreprenörer får ta del av beslutet, skicka eventuellt en kopia om entreprenören är känd.
- Försök avgränsa vilka upplag (mängd och tid) som faller under tillståndsplikten, det kan bli svårt att ha en tillståndsplikt på mycket små upplag eller upplag som ligger under en begränsad tid.
- Lagringen ska ske på sådant underlag som inte släpper igenom föroreningar till grundvattnet.
- Tänk även på att maskiner och därmed kemikalier hanteras på platsen, därmed ska även hantering av petroleumprodukter och eventuella andra kemikalier ingå i tillståndet. Detsamma gäller schaktning.
- Även jungfruliga massor kan påverka vattentäkten, exempelvis upplag av alunskiffer eller uranberggrund.
- Krav enligt annan lagstiftning gäller också parallellt med vattenskyddsföreskrifterna.

Lästips

MVGs Tillsynshandledning Hantering av schaktmassor, april 2010

Naturvårdsverkets handbok Återvinning av avfall i anläggningsarbeten handbok 2010:1

MVGs lathund för Skogsbruk

MVGs och Miljösamverkan Skånes lathund för Arbetsfordon

Bilagor

1 Exempel på ansökningsblankett

2 Exempel på tillstånd

Denna lathund är skriven av Helena Olausson, Uddevalla kommun

Bilaga 1 Exempel på ansökan

Administrativa uppgifter

Fastighet		Person-/organisationsnummer
Företagets/anläggningens namn		Kontaktperson
Postadress	Postnummer	Ort
Besöksadress	Postnummer	Ort
Telefonnummer	Mobilnummer	E-postadress

Upplag av avfall eller förorenade massor

Varifrån kommer avfallet/massorna (ange fastighetsbeteckning och markera på bifogad karta)?	
Var ska upplaget ligga (ange fastighetsbeteckning och markera på bifogad karta)?	Hur stora mängder kommer att lagras (ton eller kbm)?
Inom vilken skyddszon? ☐ Primär ☐ Sekundär	
Vad innehåller avfallet/massorna? ☐ Petroleumprodukter t.ex. olja ☐ Betong ☐ Asfalt ☐ Jord ☐ Sten ☐ Annat, nämligen:	
Mellan vilka datum kommer lagringen att ske (år-månad-dag)?	Hur långt är det till närmaste vattendrag eller dike?
Beskriv underlaget där lagringen kommer att ske. ☐ Hårdgjord yta (asfalt) ☐ Grusad plan ☐ Gräsyta ☐ Skogsmark ☐ Annat, nämligen:	
Hur omhändertas dagvatten från lagringsytan?	
Vilka åtgärder vidtas för att skydda grund-/ytvattnet från förorening?	
Motivera varför upplag av avfall eller förorenade massor måste ske inom vattenskyddsområdet.	

Var god vänd!

Tillfälliga upplag av bark, flis, spån, timmer

Var ska upplaget ligga (ange fastighetsbeteckning och markera på bifogad karta)?	
Inom vilken skyddszon?	
☐ Primär ☐ Sekundär	
Vad och hur mycket kommer att lagras?	
☐ Bark ☐ Flis ☐ Spån ☐ Timmer ☐ Annat:	
Mängd: Mängd: Mängd: Mängd: Mängd:	
Mellan vilka datum kommer lagringen att ske (år-månad-dag)?	Hur långt är det till närmaste vattendrag eller dike?
Beskriv underlaget för lagret	
☐ Hårdgjord yta (asfalt) ☐ Grusad plan ☐ Gräsyta	
☐ Skogsmark ☐ Annat, nämligen:	
Kommer upplaget att behandlas med kemikalier eller bekämpningsmedel?	
☐ Nej ☐ Ja, följande:	
Om ja, motivera varför.	
Hur omhändertas dagvatten från lagringsytan?	
Vilka åtgärder vidtas för att skydda grund-/ytvattnet från förorening?	
Motivera varför upplag av bark, flis, spån eller timmer måste ske inom vattenskyddsområdet.	

Detta ska bifogas ansökan

- Översiktlig karta med aktuell fastighet markerad.
- Om massorna kommer att behandlas med kemikalier eller bekämpningsmedel ska säkerhetsdatablad för dessa ämnen skickas in.
- Analysresultat från provtagning av massorna.

Ansökan skickas till XX.

Avgift

Miljönämnden tar ut en avgift för handläggning av tillståndsansökan som enligt Kommunfullmäktiges beslut är XX kr per timme.

Ort och datum	
Namn-teckning (behörig firmatecknare)	Namn-förtydligande

Bilaga 2 Exempel på tillstånd för upplag

Fastighetsbeteckning

Beslut om tillstånd för upplag av skogsprodukter

Miljö och stadsbyggnadsnämnden beslutar att meddela tillstånd för upplag av skogsprodukter XXX

Följande **villkor** gäller för tillståndet:

1. Upplag av XXX ska utföras i enlighet med anmälan och i enlighet med övriga åtaganden som framkommit i ärendet. Om ändring sker ska verksamhetsutövaren kontakta tillsynsmyndigheten.
2. Tillståndet för uppläggning av massor får längst ske till XXX (datum). Området ska efter att upplaget försvunnit städas. När städningen är utförd ska kontakt tas med miljönämnden för kontroll av området.
3. Uppläggning av XXX får endast ske inom det i anmälan angivna området.
4. Upplaget ska vara försett med tak och placeras på tätt underlag.
5. Massornas volym och innehåll ska dokumenteras och vid behov kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten.
6. Området ska vara försett med anordningar som förhindrar otillåten tippning.
7. Eventuella villkor petroleumhantering, se separat lathund

Lagstöd

Beslutet är fattat med stöd av Miljöbalken 2 kap 3 § och 16 kap. 2 § samt Skyddsföreskrifter för XX vattentäkt i XX kommun, Avrinningsområde XX, beslutsdatum 20XX.

Ärendet

Ni har «Ärende_Datum» sökt tillstånd för XXX på rubricerad fastighet. Till ansökan har bifogats XXX. Miljö och Stadsbyggnad har besökt fastigheten XXXX-xx-xx.

Enligt den bifogade riskanalysen (Beskriv).

Alternativa platser som redovisats är (beskriv)

Fastigheten är belägen inom primär/ sekundär zon för XX vattenskyddsområde.

Upplaget kommer att bestå av XX (ange ämne), beräknad lagringstid är XX månader/ en avverkningsäsong. Tankning kommer att ske i den primära/sekundära zonen/ inte ske inom vattenskyddsområdet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens bedömning

Ansökan innehåller de uppgifter som behövs för granskningen av ansökan. Om åtgärden utförs i enlighet med inlämnade handlingar och att redovisade skyddsåtgärder vidtas samt att uppsatta villkor följs, bedömer Miljö och Stadsbyggnad att skyddsföreskrifterna för XX vattentäkt och de allmänna hänsynsreglerna enligt miljöbalken har beaktats.

Upplysningar

- Verksamhetsutövaren bör i relevant omfattning informera anställda, entreprenörer, transportörer och övriga berörda om gällande regler och rutiner för vattenskyddsområde.
- Detta beslut befriar inte verksamhetsutövaren från skyldighet att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den verksamheten ansökan avser.
- Platsen för förvaring bör skyddas mot intrång alternativt vara svåråtkomlig för obehöriga.
- Verksamhetsutövaren ansvarar för att se till att tillräckliga skyddsåtgärder är vidtagna för att förhindra att olägenhet för människors hälsa eller miljön uppstår.
- Inträffar utsläpp av petroleumprodukter eller kemikalier ska åtgärder vidtas för att hindra spridning av dessa. Lämplig saneringsutrustning ska finnas lätt tillgänglig.

Avgift

Timavgift tas ut för prövning av ansökan enligt en av kommunfullmäktige fastställd taxa. Se separat fakturaunderlag.

MILJÖ OCH STADSBYGGNAD

«Handläggare_Handläggare»

«Handläggare_Befattning»

Bifogas

- Information om hur du överklagar beslutet (överklagandehänvisning)
- Delgivningskvitto (ev)
- information ”Att tänka på för dig som bedriver lantbruk...”
- Fakturaunderlag
- Inspektionsrapport (ev)